

De lerende schoolleider en bestuurder

1 Wanneer heb jij voor het laatst **stilgestaan** bij je eigen professionele ontwikkeling?

Afgelopen oktober heb ik een bezoek gebracht aan verschillende Essential Schools in New York en Boston. Het eigenaarschap wat daar heerst onder docenten en leerlingen is ongelooflijk indrukwekkend. Hier leren leerlingen zichzelf, de ander en de wereld om hen heen kennen én verantwoordelijkheid daarvoor te nemen. Dat begint bij leraren die vanuit passie, betrokkenheid en autonomie handelen.

Dit biedt maanden later nog veel stof tot nadenken. Ik sta stil welke grote of kleine beslissingen ik neem richting deze kernwaarden.

Joris Arts

Functies:
Teamleider onderbouw

Aantal jaar in deze functie:
Vijf jaar

School:
Fioretti College Veghel

Persoonlijk motto:
Om kinderen gelijke kansen te geven moet je ze ongelijk behandelen

2 Op welk **moment leer(de)** jij het meest?

Het traject 'expeditie leiderschap' (voorheen School voor schoolleiders) van Operation Education is een scholing als geen ander en legitimeert het anders organiseren van onderwijs. Ik herken mezelf erg in dit gedachtegoed. Het toepassen van de visie van dit traject is in elke dagelijkse context leerzaam: in gesprek met leerlingen, ouders, leraren en schoolleiding met als centrale vraag: waarom doen we de dingen zoals we ze doen? Ik betrek dit op een brede context. Dat gaat van praktijkvoorbeelden tot het complete onderwijssysteem.

3 Wat is het belangrijkste **inzicht** dat je in jouw tijd als schoolleider of bestuurder hebt opgedaan op het gebied van professionalisering?

Als onderwijs moet voorbereiden op de maatschappij is het verwonderlijk dat controle, meetbaarheid en focus op cognitieve ontwikkeling centraal staan. Het onderwijs lijkt soms op een almaar doorgaande ratrace met methodes, huiswerk en toetsen richting een eindkwalificatie. Een cijfer zegt meer niet dan wel. Wanneer je toetsen klein maakt, moet je de professional groot maken. Dat vraagt voor een schoolleider om loslaten, autonomie verlenen en veel vertrouwen. Wanneer laat ik los? Wanneer stuur ik bij? Dat is voor mij een prachtig proces met vallen en opstaan.

Het valt me op dat we leerlingen soms afrekenen op het gedrag dat ze laten zien in de klas. Dat vind ik een absurde realiteit. Elke professional in het onderwijs zou ervan doordrongen moeten zijn dat de context breder is dan het zichtbare gedrag op school. Daar stuur ik op.

4 Hoe geef jij **leiding** aan de professionalisering van collega's?

Onderwijs draait bovenal om mensen. Ik probeer kwaliteiten van mijn teamleden samen met hen te koppelen aan wat er moet gebeuren. Wanneer we samen de urgentie van een ontwikkeling onderschrijven ontstaat er intrinsieke motivatie tot gerichte professionalisering.

Maatschappelijke veranderingen zitten in een sneltreinvaart. Dat vraagt om een vernieuwende blik op het complete onderwijs, wat in mijn ogen onlosmakelijk verbonden is met wat leerlingen in deze tijd nodig hebben.

5 Heb je een **leermeester**?

Er zijn verschillende mensen binnen het werkveld die ik als leermeester zie. De opvattingen, veranderbereidheid en toegankelijkheid van Stephan Haukes (directeur VSO Aventurijn in Nijmegen) zijn ongeëvenaard. Verder heb ik in Amerika Tom Pellis (onderwijskundig leider bij basisschool het Epos in Rotterdam) ontmoet. Tom heeft vanuit een andere context een heel authentieke, nieuwerwetse kijk op het onderwijs.